

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 18 juni 2025

330/2025

Lag om ändring av lagen om försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om försvarsmakten (551/2007) 2 och 4 a §, 12 § 1 mom., 14 § 1 och 5 mom., rubriken för 15 § samt 15 § 1 och 5 mom., 18 och 18 a §, 19 § 1 mom. och 22 b §, av dem 2 och 4 a § och 12 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1304/2022, 14 § 1 mom. och 15 § 1 mom. sådana de lyder i lag 509/2013, 14 § 5 mom. och 15 § 5 mom. sådana de lyder i lag 932/2015 samt 18 a och 22 b § sådana de lyder i lag 197/2017, och *fogas* till lagen en ny 22 c § som följer:

2 §

Försvarsmaktens uppgifter

Till Försvarsmaktens uppgifter hör

- 1) det militära försvaret av Finland, vilket innefattar
 - a) övervakning av landområdena, vattenområdena och luftrummet samt tryggnad av den territoriella integriteten,
 - b) tryggnad av befolkningens livsbetingelser, de grundläggande fri- och rättigheterna och statsledningens handlingsfrihet samt försvar av den lagliga samhällsordningen,
 - c) givande av militär utbildning och styrning av den frivilliga försvarsutbildningen samt stärkande av försvarsviljan,
- 2) Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar, vilket innefattar
 - a) försvar av Finland och de övriga medlemsstaterna i Nordatlantiska fördragsorganisationen mot väpnade angrepp, i samarbete med dessa medlemsstaters väpnade styrkor,
 - b) upprätthållande och utvecklande av Finlands och Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar och försvarsförmåga,
- 3) stödjande av andra myndigheter, vilket innefattar
 - a) handräckning för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet, för förhindrande och avbrytande av terroristbrott och andra brott som orsakar allvarlig fara för människors liv eller hälsa samt för skyddande av samhället i övrigt,
 - b) deltagande i räddningsverksamhet genom att tillhandahålla utrustning, personalresurser och sakkunnigtjänster som behövs i räddningsverksamheten,
- 4) deltagande i stöd och bistånd som grundar sig på artikel 222 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller artikel 42.7 i fördraget om Europeiska unionen samt deltagande i lämnande av annat internationellt bistånd än sådant som ingår i en i 2 punkten avsedd uppgift och deltagande i annan samverkan och internationell verksamhet än sådan som ingår i en i 2 punkten avsedd uppgift,
- 5) deltagande i internationell militär krishantering och i militära uppdrag i annan internationell krishantering.

I fråga om Försvarsmaktens övriga uppgifter gäller vad som föreskrivs särskilt.

4 a §

Begäran om internationellt bistånd och samverkan inom Finlands territorium

Om inte något annat föreskrivs i lagen om beslutsfattande om internationellt bistånd, samverkan eller annan internationell verksamhet (418/2017), kan försvarsministeriet efter att ha hört utrikesministeriet begära bistånd som hör till Försvarsmaktens verksamhetsområde av en annan stat, av Nordatlantiska fördragsorganisationen eller en annan internationell organisation eller av Europeiska unionen eller fatta beslut om Försvarsmaktens samverkan med en annan stat, med Nordatlantiska fördragsorganisationen eller en annan internationell organisation eller med Europeiska unionen inom Finlands territorium, med beaktande av målsättningen för och principerna i Förenta nationernas stadga (FördrS 1/1956) och av andra folkrättsliga regler.

12 §

Lämnande av internationellt bistånd, samverkan och annan internationell verksamhet

Försvarsmakten kan lämna en annan stat, Nordatlantiska fördragsorganisationen eller en annan internationell organisation eller Europeiska unionen bistånd som hör till Försvarsmaktens verksamhetsområde samt med beaktande av målsättningen för och principerna i Förenta nationernas stadga och av andra folkrättsliga regler delta i samverkan med en annan stat, med Nordatlantiska fördragsorganisationen eller en annan internationell organisation eller med Europeiska unionen och delta i annan internationell verksamhet.

14 §

Tillfällig rätt att använda fastigheter

Försvarsmakten har rätt att tillfälligt använda andra fastigheter än dem som Försvarsmakten stadigvarande förfogar över, om det är nödvändigt med tanke på militär övningsverksamhet, försvarssamarbetet, verkställandet av Nordatlantiska fördragsorganisationens kollektiva försvar eller höjning av försvarsberedskapen. Försvarsmakten får dock inte orsaka egendom onödig olägenhet eller skada.

För skada som användningen av en fastighet orsakat betalas ersättning enligt gängse pris till fastighetens ägare eller innehavare. I fråga om ersättningsbeslut och beslut som gäller användning av en fastighet får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Även om ändring har sökts, ska den del av ersättningen som är ostridig utan dröjsmål betalas till den ersättningsberättigade. Ett beslut som gäller användning av en fastighet får iakttas trots att ändring har sökts, om inte den myndighet där ändring sökts förbjuder verkställigheten. En tvist som gäller en överenskommelse om användning av en fastighet handläggs som ett förvaltningstvistemål i förvaltningsdomstolen.

15 §

Förbud och begränsningar beträffande rätten att röra sig på områden som används av Försvarsmakten

Om militära orsaker eller skyddet av utomstående mot faror kräver det, får staben för en försvarsgren inom Försvarsmakten eller Försvarsmaktens lokala förvaltningsmyndighet, garnisonschefen eller den som leder övningen förbjuda obehöriga att röra sig på ett

område eller en plats som Försvarsmakten förfogar över eller begränsa denna rätt. Bestämmelser om straff vid överträdelser av förbudet finns i strafflagen.

Vistelse- och besökstillstånd beviljas av en myndighet som avses i 1 och 2 mom. I fråga om tillståndsmyndighetens beslut i ärenden som avses i 3 och 4 mom. får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden. Ett beslut om återkallelse av ett tillstånd ska iakttas trots att ändring har sökts, om inte den myndighet där ändring sökts förbjuder verkställigheten.

18 §

Upprätthållande av säkerhet och ordning på ett område som används av Försvarsmakten

Garnisonschefen eller kommendören för ett truppförband bestämmer närmare om hur säkerhet och ordning ska upprätthållas på ett område som används av Försvarsmakten.

Bestämmelser om utbildningen för en tjänsteman i vakt- eller jourtjänst utfärdas genom förordning av försvarsministeriet.

18 a §

Försvarsmaktens säkerhetsuppgifter

Försvarsmakten kan vid behov utse en sådan tjänsteman vid Försvarsmakten som fått specialutbildning (*säkerhetsman*) att på allmän plats garantera immuniteten för personer som behöver särskilt skydd (*personskyddsuppgifter*), om personen

- 1) är anställd vid Försvarsmakten,
- 2) hör till den militära ledningen för en främmande stat som är gäst hos Försvarsmakten,
- 3) hör till en internationell organisation som är gäst hos Försvarsmakten, eller
- 4) är en särskild expert från en främmande stat eller en internationell organisation som är gäst hos Försvarsmakten.

Försvarsmakten kan vid behov utse en säkerhetsman att på allmän plats garantera immuniteten vid transport av Försvarsmaktens, en främmande stats väpnade styrkor eller Nordatlantiska fördragsorganisationens särskilda tillgångar eller för en främmande stats trupper.

Vid utförande av personskyddsuppgifter på allmän plats kan en säkerhetsman med de befogenheter som anges i 22 a § garantera säkerheten för en person och med de befogenheter som anges i 22 b § garantera immuniteten vid sådan transport av särskilda tillgångar och för sådana trupper av en främmande stat som avses i 2 mom., om inte polisen har övertagit uppgifterna. En polisman som hör till befälet eller polisens fältchef ska så snart som möjligt underrättas om att befogenheterna har börjat utövas.

En säkerhetsuppgift ska överföras till polisen eller en annan behörig myndighet så snart som möjligt efter att de befogenheter som avses i 3 mom. har börjat utövas.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om en säkerhetsmans maktmedels- och skyddsredskap.

Genom förordning av försvarsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om en säkerhetsmans specialutbildning, övning i bruk av maktmedel, rätt att bära maktmedelsredskap och övervakningen av bruk av maktmedel samt om behörighetskraven för den som leder utförandet av säkerhetsuppgifter.

19 §

Utredande av identitet, avlägsnande av en person och rätt att gripa en person

En tjänsteman i vakt- eller jourtjänst har rätt att avlägsna en person från ett område som används av Försvarsmakten samt från ett i 15 § avsett område, om det är uppenbart att personen inte har rätt att vistas på området och tjänstemannen har uppmanat personen att avlägsna sig. Tjänstemannen har också rätt att avlägsna en person som har tillstånd att vistas på området, om personen stör eller äventyrar andras eller sin egen säkerhet. Dessutom har tjänstemannen i sitt uppdrag rätt att få veta namnet, personbeteckningen eller, om sådan saknas, födelsedatumet samt medborgarskap och passuppgifter i fråga om den person som vistas eller rör sig på området.

22 b §

Befogenheter vid garanterande av immuniteten vid transport av särskilda tillgångar och för en främmande stats trupper

En säkerhetsman har rätt att i omedelbar närhet av en transport av Försvarsmaktens, en främmande stats väpnade styrkors eller Nordatlantiska fördragsorganisationens särskilda tillgångar eller i omedelbar närhet av en främmande stats trupp spärra av, stänga eller utrymma en plats eller ett område som är i allmän användning eller förbjuda eller begränsa vistelse där, om det är nödvändigt för att garantera immuniteten hos de särskilda tillgångarna eller den främmande statens trupp, såvida inte en polisman som hör till befälet eller polisens fältchef begränsar den rätten.

Vid utförande av säkerhetsuppgifter som hänför sig till transport av särskilda tillgångar eller till främmande staters trupper har en säkerhetsman rätt att avlägsna en person från en plats, om det utifrån hotelser från personen eller personens uppträdande i övrigt finns grundad anledning att anta eller utifrån personens tidigare uppträdande är sannolikt att denne kommer att göra sig skyldig till ett brott som riktas mot Försvarsmaktens, en främmande stats väpnade styrkors eller Nordatlantiska fördragsorganisationens särskilda tillgångar eller mot en främmande stats trupp. En polisman som hör till befälet eller polisens fältchef har rätt att begränsa de befogenheter som avses i detta moment.

En person kan gripas, om det sannolikt är en otillräcklig åtgärd att avlägsna personen från platsen och det brott som riktas mot Försvarsmaktens, den främmande statens väpnade styrkors eller Nordatlantiska fördragsorganisationens särskilda tillgångar eller mot den främmande statens trupp inte annars kan förhindras eller störningen eller faran annars undanröjas. Gripandet ska omedelbart meddelas till en polisman som hör till befälet eller till polisens fältchef och den gripne ska utan dröjsmål överlämnas till polisen.

På behandlingen av personer som gripits med stöd av 3 mom. tillämpas lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen (841/2006).

22 c §

Protokoll över säkerhetsuppgifter

Över åtgärder som vidtagits med stöd av 18 a § ska det upprättas ett protokoll eller göras en motsvarande anteckning i en annan handling.

Denna lag träder i kraft den 20 juni 2025.

330/2025

Helsingfors den 13 juni 2025

Republikens President

Alexander Stubb

Försvarsminister Antti Häkkänen